

TÜRKİYE'NİN YÜZ YILI

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİSİ

Editör
Cenk Beyaz

Türkiye'nin Demografisi

Editör: Cenk Beyaz

Nokta Yayınları : 15

Türkiye'nin Yüz Yılı : 7

Dizi Editörü : Lütfi Sunar

Genel Yayın Yönetmeni : Yusuf Temizcan

Yayına Hazırlayan : Elif Yavuz

Tasarım : Seyfullah Bayram

Baskı-Cilt : Kitapyurdu Doğrudan Dağıtım,
Yenibosna Merkez Mh. Cemal Ulusoy Cd. No: 43 Bahçelievler/İstanbul
kdd.kitapyurdu.com (Sertifika no: 40675)

1. Baskı : İstanbul, Mayıs 2024

ISBN : 978-625-98689-8-1

İletişim : Sultantepe Mh. Cumhuriyet Cd. No: 39/1
Fıstıkağacı İş Merkezi, Üsküdar, İstanbul
editor@noktakitap.com | noktakitap.com.tr
(Sertifika no: 53575)

© Nokta Yayınları 2024

Bütün yayın hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Nokta Yayınları, Nokta Yayın Grubu'na ait bir markadır.

TÜRKİYE'NİN YÜZ YILI

TÜRKİYE'NİN DEMOGRAFİSİ

Editör
Cenk Beyaz

Türkiye'nin Yüz Yılı Dizisi

Dizi Editörü: Lütfi Sunar

Türkiye'nin Yüz Yılı dizisi, cumhuriyetin yüzüncü yılında geçmişe yönelik bir muhasebe ve geleceğe dair bir hazırlık yapmayı amaçlamaktadır. Türkiye yüz yıl içerisinde Osmanlı'dan devralınan miras üzerinde pek çok dönüşümlere, kırılmalara ve yeniliklere şahitlik etmiştir. Dizi içerisinde belirlenen temel alanlarda yaşanan önemli gelişmeler, veriler temelinde incelenerek bir değerlendirme çerçevesi oluşturulmuştur. Bu kapsamda hazırlanan kitaplarda alanda yaşanan gelişmelerin özgün bir bakış açısı ile kapsamlı bir şekilde değerlendirilmesi bugün sahip olduğumuz birikimin tespit edilebilmesi için de önem arz etmektedir. Her kitabın sonunda sunulan kronoloji ile Türkiye'ye dair yüz yıllık bir bilanço sunulmaktadır.

Dizide; siyasal hayat, kültür-sanat, yükseköğretim, sosyal politikalar, iktisat, göç, dış ilişkiler, sağlık ve şehirleşme gibi geniş bir yelpaze ile Türkiye'nin serüveni aktarılmaktadır.

Yazarlar Hakkında

Ayşe Canatan

Prof. Dr.; lisans öğrenimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü'nde tamamlayan Canatan, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yüksek lisans ve Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde doktora derecelerini aldı. 1999-2018 yılları arasında Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe ve Sosyoloji bölümlerinde çalıştı. 2018 yılından itibaren Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Halen Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sosyoloji Bölüm Başkanlığı ve Yaşlılık Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü görevlerini sürdürmektedir. Yaşlılık sosyolojisi, sağlık sosyolojisi, internet sosyolojisi, sosyoloji teorileri, aile ve kadın derslerini veren Canatan'ın Sosyal Yönleriyle Yaşlılık (2008) ve Bir Amerikan Sosyoloğu Talcott Parsons (2017) başlıklı kitapları bulunmaktadır.

Cenk Beyaz

Doç. Dr.; 1988 yılında Üsküdar'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini İstanbul'da tamamladı. Lisans öğrenimini Gazi Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü'nde 2010 yılında, yüksek lisans öğrenimini ise Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde 2013 yılında tamamladı. Yine aynı bölümden 2019 yılında doktora derecesini alan Beyaz, 2013-2020 yılları arasında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İİBF Sosyal Hizmet Bölümü'nde öğretim görevlisi; 2020-2021 yılları arasında ise Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde doktor öğretim üyesi olarak çalıştı. Halihazırda İstanbul Medeniyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Göç, kırsal alan, demografi, etnografi ve nitel araştırmalar gibi konularda dersler vermekte ve araştırmalar yürütmektedir.

Faruk Turğut

Dr. Öğr. Üyesi; lisans, yüksek lisans ve doktora öğrenimini Selçuk Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde tamamlamıştır. 2013 yılında aynı üniversitede araştırma görevlisi olarak göreve başlamıştır. Halihazırda Samsun Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesidir. Akademik ilgi alanları arasında aile, kent, sosyal teori ve Türk sosyolojisi bulunmaktadır.

Hüseyin Yadigaroglu

Doç. Dr.; 2009 yılında Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nden mezun oldu. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Sosyoloji ve Metodoloji Anabilim Dalı'nda 2012 yılında yüksek lisans öğrenimini tamamladı. 2018 yılında Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı'nda "Yetişkin Kanser Hastalarının Hastalık Deneyimleri ve Hasta-Yakın İlişkisine Sosyolojik Bakış" başlıklı teziyle doktora derecesini alan Hüseyin Yadigaroglu, Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Sağlık sosyolojisi, kanser sosyolojisi, hastalık deneyimi, bağımlılık ve demografi gibi alanlarda çalışmalarını sürdürmektedir.

Muharrem Doğan

Dr. Öğr. Üyesi; 1990 yılında İstanbul'da doğdu. Lisans eğitimini Gazi Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü'nde tamamladıktan sonra Sussex Üniversitesi'nden (İngiltere) yüksek lisans ve Ankara Üniversitesi'nden doktora derecelerini aldı. Halen Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İİBF Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Araştırma alanları arasında uluslararası siyaset, postkolonyal kuram ve toplumsal cinsiyet çalışmaları yer almaktadır.

Vehbi Bayhan

Prof. Dr.; 1964 yılında Malatya’da doğdu. 1988’de İnönü Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü’nden mezun olan Bayhan, yine aynı üniversiteden 1992 yılında yüksek lisans, 1995 yılında ise doktora derecelerini aldı. 1997 yılında Kültür Bakanlığı tarafından yayınlanan *Üniversite Gençliğinde Anomi ve Yabancılaşma* adlı çalışması, Türk Sosyal Bilimler Derneği tarafından “1999 Yılı Genç Sosyal Bilimciler Ödülü”ne layık görüldü. 2011 yılında Leicester Üniversitesi (İngiltere) ve 2014 yılında Wyoming Üniversitesi’nde (ABD) misafir öğretim üyeliği de yapan Bayhan, halen Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sosyoloji Bölümü’nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Bayhan’ın gençlik, bilişim toplumu, göç, kentleşme, demokrasi, sivil toplum, sosyal medya, kuşaklar, toplumsal cinsiyet, kadına yönelik şiddet, küreselleşme, sağlık, risk toplumu, postmodernizm, anomi ve yabancılaşma konularında çalışmaları bulunmaktadır.

İçindekiler

İçindekiler	ix
Editörden	xi
Nüfus Yapısının Bir Asırlık Serüveni: Doğum, Ölüm ve Göçler <i>Hüseyin Yedigaroğlu</i>	1
Geçmişten Günümüze Aile ve Hane Yapısının Değişimi, Evlilik, Boşanma <i>Faruk Turğut</i>	41
Nüfusun Yapısı ve Yaş Grupları: Çocuklar ve Gençler <i>Vehbi Bayhan</i>	87
Türkiye’de Yaşlı Nüfusun Durumu <i>Ayşe Canatan</i>	137
Kadının Toplumsal Konumu ve Katılımı <i>Muharrem Doğan</i>	163
100 Yılda Türkiye Nüfusunun Kilometre Taşları <i>Cenk Beyaz</i>	215